

स्वर्गद्वारी नगरपालिका प्युठान

एकल महिलाहरूको वडा तथा नगरस्तरीय संजाल गठन तथा परिचालन कार्यविधि,
२०७९

स्वर्गद्वारी नगरपालिका क्षेत्र भित्र स्थायी रूपमा बसोबास गरेका एकल महिलाहरूको सचेतना अभिवृद्धि गरी क्षमता विकास गराई हरेक व्यक्तिसँग प्रतिस्पर्धा गरेर श्रेष्ठता हाँसील गराई सक्षम नगरपालिका तयार गर्ने आवश्यकता महशुस गरी एकल महिलाहरूलाई समेटी स्वर्गद्वारी नगरपालिकाका ९ वटै वडामा वडास्तरीय समिति र स्वर्गद्वारी नगरपालिकामा नगरस्तरीय संजाल गठन गरी परिचालन गर्न उचित ठहर गरी यो कार्यविधि बनाई लागु गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- क) यस कार्यविधिको नाम स्वर्गद्वारी नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने एकल महिलाहरूको वडास्तरीय समिति तथा नगरस्तरीय संजाल गठन र परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ रहने छ ।
- ख) यो कार्यविधि स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको कार्यपालिको बैठकद्वारा पारित गरेको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- क) स्वर्गद्वारी नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने “एकल महिला” भन्नाले यस स्वर्गद्वारी नगरपालिका भित्र स्थायी बसोबास गरेका, श्रीमानको मृत्यु भएका/सम्बन्ध विच्छेद गरेका नेपाली महिलाहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ख) “वडा स्तरीय समिति” भन्नाले यस स्वर्गद्वारी नगरपालिका भित्र रहेका ९ वटा वडाहरूमा सम्बन्धीत वडामा स्थायी बसोबास गरेका श्रीमानको मृत्यु भएका/सम्बन्ध विच्छेद गरेका नेपाली महिलाहरूबाट दफा ३.१ बमोजिम गठन गरेको समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ग) “नगरस्तरीय संजाल” भन्नाले यस स्वर्गद्वारी नगरपालिका भित्र रहेका ९ वटै वडाहरूमा दफा ३.१ बमोजिम गठन भएका सञ्चाहरूबाट दफा ३.२ बमोजिम गठन भएको संजाललाई सम्झनुपर्दछ ।
- घ) “समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ३.१ बमोजिम गठन भएको समितिलाई सम्झनुपर्दछ ।
- ङ) “कार्यविधि” भन्नाले स्वर्गद्वारी नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने एकल महिलाहरूको वडास्तरीय समिति र नगरस्तरीय संजाल गठन र परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ लाई सम्झनुपर्दछ ।
- च) “संरक्षक” भन्नाले यस स्वर्गद्वारी नगरपालिकाका नगर उपप्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ ।
- छ) “अध्यक्ष” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठन हुने वडा समिति र नगर संजालका प्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ ।
- ज) “उपाध्यक्ष” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठन हुने वडा समिति र नगर संजालको उपप्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ ।

भ) "सचिव" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठन हुने वडा समिति र नगर संजालको सचिवको कार्य गर्न तोकिएको व्यक्तिलाई सम्झनुपर्दछ ।

ब) "कोषाध्यक्ष" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठन हुने वडा समिति र नगर संजालको कोषाध्यक्ष भई लेखाको कार्य गर्ने व्यक्तिलाई सम्झनुपर्दछ ।

३ वडा समिति गठनः

३.१ यस स्वर्गद्वारी नगरपालिकाको वडा भित्र स्थायी रूपमा वसोबास गरेका नेपाली नागरिक एकल महिलाहरुको भेलाबाट वडास्तरीय समिति निम्नबमोजिम गठन गरिने छ ।

अध्यक्ष १ जना

उपाध्यक्ष १ जना

सचिव १ जना

सहसचिव १ जना

कोषाध्यक्ष १ जना

सदस्यहरु ४ जना

जम्मा ९ जना

समितिको सल्लाहकारमा वडाको अध्यक्ष तथा वडा स्तरीय महिला संजालका सदस्यहरु मध्येबाट १ जनालाई राख्न सकिने छ ।

३.१ (क) दफा ३.१ बमोजिम गठन भएको वडा समितीको कार्यकाल ३ वर्षको हुनेछ ।

३.२ नगरस्तरीय एकल महिला संजाल गठन

क) स्वर्गद्वारी नगरपालिकाका ९ वटा वडाका वडा समितीका ९ जना सदस्यहरु पदेन सदस्यर अन्य २ जना सदस्य मनोनित सदस्य रहने गरी एक नगरस्तरीय एकल महिला संजाल गठन गरिनेछ ।

ख) उपदफा ३.२ (क) बमोजिम गठन भएको नगरस्तरीय संजालको बठैक बसी बैठकको निर्णयबाट तपशिल बमोजिमको पदाधिकारी चयन गरीनेछ ।

अध्यक्ष १ जना

उपाध्यक्ष १ जना

सचिव १ जना

सहसचिव १ जना

कोषाध्यक्ष १ जना

सदस्यहरु ६ जना

जम्मा ११ जना

समितिको सल्लाहकारमा नगरपालिकाका नगर उप प्रमुख तथा नगरस्तरीय महिला संजालका सदस्यहरु मध्येबाट १ जनालाई राख्न सकिने छ ।

ग) दफा ३.१ र ३.२ बमोजिम गठन भएको समिति तथा संजालका बैठक चौमासीक रूपमा नियमित बस्ने छ, र आवश्यकता परेमा आवश्यकताअनुसार पनि राख्न सकिने छ ।

घ) उपदफा (क) बमोजिम गठन भएको नगरस्तरीय संजालमा लैगिक हिसाबले महिलाको प्रतिनिधित्व नभएमा संजालको बैठकद्वारा सदस्य महिलाहरुलाई मनोनित गर्न सक्नेछ ।

ङ) उपदफा ३.२ (क) बमोजिम गठन भएको नगरस्तरीय संजालको कार्यकाल ३ वर्षको हुनेछ ।

३.३ समिति तथा संजालका काम कर्तव्य र अधिकारः

(१) वडा समितिको काम कर्तव्य र अधिकारः

क) दफा ३.१ बमोजिम गठन भएको वडा समितिले एकल महिलाहरुको सचेतना अभिवृद्धि गराई सक्षम नागरिक तयार गर्न, क्षमता विकास र सीप मुलक तालिम संचालन गर्ने योजना बनाई नगर संजाल मार्फत नगरपालिका कार्यालयमा पेस गर्ने ।

ख) वडास्तरमा रहेका एकल महिलाहरुको उमेर पहिचान गरी उमेरगत रूपमा क्षमता विकास तथा सीप विकास तालिममा सहभागी गराउने ।

ग) पालिका तथा वडास्तरमा विनियोजित कार्यक्रमहरुमा छुट्टैएको बजेट शिर्षक मार्फत सबै एकल महिलाहरुलाई सहभागी क्षमता विकास र आयआर्जन गर्ने सीपमुलक तालिम गोष्ठी प्रशिक्षण संचालनमा नगरपालिका कार्यालय सँग समन्वय गरी संचालन गर्ने ।

घ) अन्य संघसंस्थाहरुबाट सम्बन्धीत लक्षित वर्ग (एकल महिला) हरुलाई कुनै क्षमता विकास तथा आयआर्जनका कार्यक्रम गर्न सहयोग प्राप्त भएमा सहभागी गराउने र कार्यक्रम सहभागीहरु सहित अन्य व्यहोरा सुरक्षित साथ राखी पालिकामा पेश गर्ने ।

ङ) कार्यक्रम तथा योजनामा सहभागी गराउदा गरिब विपन्न वर्गका तथा व्यवसायमा निरन्तरता दिने प्रकृतिका चेतनाको अभाव भएका तथा आयआर्जनको स्रोत न्युन भएका महिलाहरुलाई पहिलो प्राथमिकता दिई समितीले छनोट गर्नुपर्ने छ ।

(२) नगर संजालको काम कर्तव्य र अधिकारः

यस कार्यविधिको दफा ३.२ बमोजिम गठिन नगर संजालको काम कर्तव्य र अधिकारः

क) दफा ३.२ बमोजिम गठन भएको नगर संजाले महिलाहरुको सचेतना अभिवृद्धि गराई सक्षम नागरिक तयार गर्न ।

ख) नगरस्तरमा रहेका एकल महिलाहरुको उमेर पहिचान गरी उमेरगत रूपमा क्षमता विकास तथा सीप विकास तालिममा सहभागी गराउने ।

ग) पालिका तथा वडास्तरमा विनियोजित कार्यक्रमहरुमा छुट्टीएको बजेट शिर्षक मार्फत सबै एकल महिलाहरुलाई सहभागी गराउन उत्प्रेरित गर्दै क्षमता विकास र आयआर्जन गर्ने सीपमुलक तालिम गोष्ठी प्रशिक्षण संचालनमा नगरपालिका कार्यालय सँग समन्वय गरी संचालन गर्ने र आउने आ.व. का योजना कार्यक्रमहरु जेष्ठ महिनाको मसान्तभित्र पालिकामा पेश गर्ने ।

घ) अन्य संघसंस्थाहरुबाट सम्बन्धीत लक्षित वर्ग (एकल महिला) हरुलाई कुनै क्षमता विकास तथा आयआर्जनका कार्यक्रम गर्न सहयोग प्राप्त भएमा सहभागी गराउने र कार्यक्रम सहभागीहरु सहित अन्य व्यहोरा सुरक्षित साथ राख्ने र कार्यक्रम हुनभन्दा पहिला पालिका सँग समन्वय गरी कार्यक्रमका सहभागीहरु छनोट गर्ने र अन्य आवश्यक विवरण पालिकामा अनिवार्य पेश गर्ने पेश गर्ने ।

ड) कार्यक्रम तथा योजनामा सहभागी गराउदा गरिब विपन्न वर्गका तथा व्यवसायमा निरन्तरता दिने प्रकृतिका, चेतनाको अभाव भएका तथा आयआर्जनको स्रोत न्युन भएका महिलाहरुलाई पहिलो प्राथमिकता दिई संजालले छनोट गर्नुपर्ने छ ।

३) नगर संजालको अध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकारः

- क) नगर संजालको बैठकको अध्यक्षता गर्ने,
- ख) नगर संजालको तर्फबाट गर्ने सम्पुर्ण कामको प्रतिनिधित्व गर्ने,
- ग) नगर संजाल र वडा समितिलाई नेतृत्व गर्ने,
- घ) अन्य आवश्यक कामहरु गर्ने ।

४) नगर संजालको उपाध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकारः

- क) अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने,
- ख) अध्यक्षको अनुपस्थीतिमा नगर समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्ने,
- ग) अध्यक्षले तोकेको अन्य काम गरी अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।

५) नगर संजालको सचिवको कामकर्तव्य र अधिकारः

- क) अध्यक्षको सहमतिमा नगर समितिको बोलाउने,
- ख) बैठकको उपस्थीति उठाई बैठक संचालन गर्ने,
- ग) अध्यक्षले तोकेको अन्यकाम गरी अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।
- घ) कुनै कारणबस कार्यक्रमहरुमा उपस्थीत हुन नसकेमा आफ्नो कामको जिम्मेवारी सह-सचिवलाई जानकारी गराई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने छ ।

६) नगर संजालको कोषाध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकारः

- क) अध्यक्ष सँग सल्लाह गरी नगर संजालको आयव्ययको हिसाब दुरुस्त राखी लेखा परिक्षण गर्ने

- ख) नगर संजालको कोष सम्बन्धी अन्य काम गर्ने ।
- ७) नगर संजालका अन्य पदका व्यक्तिहरु तथा सम्पुर्ण सदस्यहरुले संयोजकलाई सहयोग गरि नगर संजाललाई सफल पार्ने ।
- ८) वडा समितिका अध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकारः
- क) वडा संजालको बैठकको अध्यक्षता गर्ने,
  - ख) वडा संजालको तर्फबाट गर्ने सम्पुर्ण कामको प्रतिनिधित्व गर्ने,
  - ग) वडा संजाल र वडा समितिलाई नेतृत्व गर्ने,
  - घ) अन्य आवश्यक कामहरु गर्ने ।
- ९) वडा समिति उपाध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकारः
- क) अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने,
  - ख) अध्यक्षको अनुपस्थीतिमा नगर समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्ने,
  - ग) अध्यक्षले तोकेको अन्य काम गरी अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।
- १०) वडा समितिको सचिवको काम कर्तव्य र अधिकारः
- क) अध्यक्षको सहमतिमा वडा समितिको बोलाउने,
  - ख) बैठकको उपस्थीति उठाई बैठक संचालन गर्ने,
  - ग) अध्यक्षले तोकेको अन्यकाम गरी अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।
  - घ) कुनै कारणबस कार्यक्रमहरुमा उपस्थीत हुन नसकेमा आफ्नो कामको जिम्मेवारी सहसचिवलाई जानकारी गराई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने छ ।
- ११) वडा संजालको कोषाअध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकारः
- क) अध्यक्ष सँग सल्लाह गरी वडा संजालको आयव्ययको हिसाब दुरुस्त राखी लेखा परिक्षण गर्ने
  - ख) वडा संजालको कोष सम्बन्धी अन्य काम गर्ने ।
- १२) वडा संजालका अन्य पदका व्यक्तिहरु तथा सम्पुर्ण सदस्यहरुले संयोजकलाई सहयोग गरि वडा संजाललाई सफल पार्ने ।
- १३) कोषको व्यवस्था:
- क) एकल महिला नगर संजाल र एकल महिला वडा संजालको लागि कोषको व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।
  - (अ) कोषमा रकम जम्मा गर्नुभन्दा अगाडि खर्च मापदण्ड कार्यविधि बनाई खाता संचालन तथा स्थापना गरीनेछ ।

आ)नगर कार्यपालिकाले निर्णय गरी यस एकलमहिला सुरक्षा कोष पालिकास्तरमा संचालन गरीनेछ
र सो कोषमा जम्मा भएको रकम आवश्यकता अनुसार पालिका भरका एकल महिलाहरूलाई
सहयोग गरिनेछ ।

इ)नेपाल सरकार बाट प्राप्तअनुदान रकम ।

ई)पालिकाबाट विनियोजित रकम ।

उ)अन्य ठाउँबाट प्राप्त हुनाउने रकम ।